

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Négy hasábos petít sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s több soros hirdetések alk. sorint a 10 g. olcsóbb árú vételnek fel. Bélyegj. minden külön beki- tárást 30 kr.

„Nyitár” ben megjelenő közle- mény minden petít sora 30 kr. Hirdetések felvételének a kiadó hivatalban, KUTASI I. könyv- nyomdájában, valamint ZICHER MAN H. köv. Irodájában is. Név nélkül vagy börtönelleni bekiadást levélnek nem vétel- nek ágyolom.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve. Egy évre 10 fr.—kr. Fél évre 5 — — — — — Negyed évre 2 — 50 —
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető min- den közlemény: Nagy-hatvan- utca, 1564. szám, Dusóczy ház, — a szerkesztőségbe ber- mentre küldendő.

Előfizetési helyben: ELERŐDI K. LAJOS és IG. CSÁTHY KÁROLY könyv- kereskedésében és a kiadóhiva- talban KUTASI IMRE könyv- nyomdájában a postahivatalok utján.

Tót mozgalom!

A panszlávok hazánkban új lépést tettek, egy eddig békés, semleges népet, a magyar állam területén, a tótot igye- keznek megnyerni a panszlavizmus eszmé- jének.

A tótok ezredév óta békés jó alatt- valói a magyar királyságnak s most né- hány agitátor, cseh, morva panszláv e nyugalmas derék népet fel akarja iz- gatni.

Egy tulajdonképen békés összejövetel címe, a Zsivena kiállítás címe alatt pan- szláv agitátorok gyűlnek össze, lázító be- szédeket tartanak s az itt összegyűlt ár- tatlan sokaság szívébe panszláv eszméket csepegtetnek.

Úgyesen kezdik, legelőször iparukat, kulturájukat akarják a magyartól függet- leníteni s még ez hagyján, megragadják az isteni tisztetletet s a mi fő, a népné- velést.

Kultur-téren kezdik az elszakadást s ha itt sikerült, — átviszik azt más térre is.

A vakbuzgó tót nép hinni fog pan- szláv papjaiban, mint valami szentekben s meggy utánok, mint úrúrk a vezér-kos után.

S a népnevelés? Ha egyebet nem te- kintünk is, csak azt, hogy mennyire azo- nosul a gyermek hajlékony természeté tanítóéhoz, tanáraéhoz — s a gyermekkori benyomások legerősebbek — melyet száz eset bizonyít, nem kételkedhetünk, hogy ha a népnevelést, vagyis az iskolákat sike- rül a panszlávoknak kézrekeríteni s a pan- szlavizmus eszméjét a gyermek hajlékony, fogékony lelkébe beoltni, már félig elér- ték céljukat.

Igaz ugyan, hogy saját erejükön, tel- jesen sohasem fogják elérni, azaz politikailag sohasem fognak elszakadhatni, mert a ma- gyar állam sokkal erősebb, semhogy ez megtörténhetnék. De az eddigi jó viszony- nak, egymás iránti rokonszenvnek is vége lenne, s az első szerencsétlenségre, mely bennünket érhet, a tótok elszakadását bi- zonyosra vehetnők!

Ezen tehát segítnünk kell, mielőtt ves- zélyessé lehetne.

Kultur-harcot kezdtek, hát folytas- suk. A felvidéki németiség, magyarság ha- tározott ellensége, a tótok nagyobb része pedig nem barátja e mozgalomnak: tehát van a harcztóttal kikkel megkezdni, és ami nagy előnyünk az, miszerint van a tótnál egy min- den tekintetben sokkal fejlettebb, népesebb

népzet, az uralkodó nemzet, a magyar, a melyre támaszkodhatunk.

Van egy-két közművelődési egyesületünk a felvidéken, de ezek nem felelnek meg tökéletesen a célunknak, mert hatáskörük csak egyes részre terjed ki. Olyan általános, magyar, felvidéki közművelődési egy- letre volna szükségünk, melynek, mint a czimben is ki van fejezve, működése az egész felvidékre kiterjedne.

Azt hiszem, ennek minden magyar polgár igyekeznék tagja lenni s annak működését elősegíteni.

Ezen egyesület azon általános elvekkel s eszközökkel, mint az erdélyi az oláhok között, igyekeznék védeni a magyarságot, a magyar nyelvet a felvidéken — Magyar- országon.

Fájdalom, de úgy van, hogy a ma- gyarság, a magyar nyelv veszélyeztetve van saját hazájában. Ragadjunk meg tehát minden eszközt, hogy azt megvédel- mezzük! . . .

Tehát ez egyik módja meggátolni a panszlavizmus terjedését a tótok között. Másik az isteni tisztetlet, az iskola, a népné- velés. De itt a kultur-egyesület nem sokat tehet, legfeljebb azokat védheti, a kik nem panszlávok, de hódítani nem hódíthat. — Ide állami és autonóm egyházi hatalom közelébe kell. — Mozdítsuk el hivatalukból azon lelkészeket, tanítókat s más tisztviselőket, kik egy rögeszmének rabjai s annak érdekében népket fellázít- ják, szerencsétlenné teszik.

Ti tótnyáknak, kiknek sziveiken fek- szik gyermekeik jövője, jóléte, jól gon- doljátok meg, jusson eszetekbe, hogy azok a muszka kancsuka alatt boldogok nem le- hetnek! . . .

Ha sikert akarunk, a nőket kell megnyerni eszméink s céljaink keresztül- vitelére! — ezek Trefort Ágoston szavai, ezt tegyük s sikerülni fog, mit aka- runk.

A felvidéken a közigazgatás magyar s ez szerencsénk, mert ez által is fölé- nyünk van a panszlávok fölött. Helyes közigazgatás által előmozdíthatjuk úgy egyesek, mint társulatok buzgalma s ele- jét vehetjük mindenféle lázítási kísér- letnek.

Mindezen eszközöket összevéve, még csirájában elfojthatjuk a mozgalmat, de ha nőni hagyjuk, ha bármilyen csekély időt vesztünk, mulasztásunkat soha helyre nem pótolhatjuk.

Igy, ha az államhatalom, egyház,

sajtó, társadalom vállalva közreműködnek a panszlavizmus elfojtásán, lesz Istenáldása törekvéseinkben, — máskülömben egyesek lelkes buzgalma megtörik a fanatizált tö- meg erején s megérhetjük, hogy a szlav- ság diadalra jut, megérhetjük, hogy el- némul a magyar szó szeretett hazánk felső téerein s a panszlavizmus durva ereje fogja diadalát ünnepelni a magyar fölött! . . . S miért? . . . mert kicsinyítettük a ve- szélyt! . . . mert késtünk! . . . ez az örökös hiba, melybe mindig esünk. Ké- sünk megvédeni fajunkat csupa lojalitás- ból, késtünk megvédeni azt, a mi a miénk, csupa — közönyből!

Kevesen vagyunk s ugyszólván roko- nok nélkül Európa népei közt, s mégis mi hagyjuk magunkat ragadtatni az örvény felé! . . .

Itt az idő most, hogy megmutassuk, hogy okultunk nemzetünk történetén, hogy megmutassuk erőnket, csak siessünk!

„Az idő pénz” mondja az angol . . . nekünk drágább, százszorta drágább! . . . nemzetünk léte forog kérdésben, ne enged- jük egy percét sem eltelni használatlanul, gyorsan tehát munkára fel!

„Bis dat, qui cito dat!”

Tikos István.

— Belföldi hírek. — A nyitrai hadgyakorlatok alatt Frigyes főherceg több főrangú tiszttel Galgóczon fog laktani, hol e végből már megkezdte a gróf Erdődy-fele kastély berendezését. — Szilágy- megyében, a hol a kisdudóvá ügye még na- gyon mostoha viszonyok közt sűrűdik, P- Szatmáry Károly kormánybiztos buzgólkodására jövő tavaszkor Tasnádon, Zsibón, Krasznán és Szilágy-Csehében állandó menedékházakat nyitnak s ezeket idővel kisdudóv-intézetekké alakítják át. — A z e r d e l y i r e s z i hadtestparancsnok, báró Schönfeld tábor- szernagy, továbbá herceg Lobkovitz hadosz- tályparancsnok Glaubrecht és Pokay ezre- desek s gr. Huny vezérkari százados Sinajába rándultak hol Károly romániai király vendégei. — A F e r t ő t a v a nagyon apad, a yacht-sport már lehetetlenné vált s a fürdés is bajos, mert félóránnyira kell gázolni, míg a víz terden felül ér; lehet, hogy a tó egészen kiszárad mint a hatvanas években. — A v e s z p r e m i u j megyeház elkészült, a mult heten át is vettek s csak a fölülvizsgálat és ünnepélyes fölvátás van hátra; a pályazatnál jutalmat nyert terv szerint Kéler Napoleon építész építette. — G y ő r ő t t a befogott Zánthó városi pézstárnok, ki eleintén taga- dott mindent, most már bevallá, hogy 18 000 forintot elcsikkasztott; a fejeelmi vizsgálat alatt levő hivatalnokok a hibás ellenőrzés elavult rendszer áldozatainak mondják magu- kat; da nem valószínű, hogy elfoglalhassák többé hivatalukat. — T e m e s v á r t t Fabiny Teofil igazságügyminiszter kezdemé- nyezésére rabsegélyző egyesület alakult, melynek

már 200 tagja van; elnöke Maly István tör- vényszéki elnök. — A szili választókerületből peticionálni készülnek a kisebbségben maradt Gruber János képviselőjelölt érdekében — S t a r e v i c s Dávid bűnpöre tárgyalását Zágrábban e hó 3-án kezd k meg; eltart vagy egy hétig.

— A tóti kiállítás. A turóc-szent-mártoni Národnie Noviny közli azon táviratokat, a melyek Turóc-Szent-Mártonba a — Zsivena kiállításának megnyitása alkalmából érkeztek. Erkeztek táviratok Zágrábról (Folnegovics Franja tól, Obzor szerkesztőségétől, Posids- kytól), Eszékéről (horvát testvéreiktől), Szófából (Zacheytől), Bécsből (a bécsi tótoktól), Prágából (kettő maganzóktól) Bukarestből (buka- resti tótoktól), Uj-Vidékről (a bekludó neve nincs kitéve). Ezeken kívül érkeztek távi- ratok — felvidéki városokból: — Besz- tereczbányáról, Tiszolczról, Nagy-Röczéről, Jolsvárol, Galgóczról, Trencsénből, Modorból, O-Turáról, Nyitráról, Miaváról stb. — A Nár. Nov. vezércikkében konstatálja, hogy a fel- söbb körökben a tót nemzetiségiek irányában kedvező szél fújdogál. (!) Azt meg lehetett érezni a tóti kiállítás alkalmával. A cikkíró nem tudja, minek köszönhető a kedvező szél s lehetségesnek tartja, hogy a kormány talán kicsinyli és megveti a tótok kiállítási kísér- letét. — A cikkíró azt hiszi, hogy a tót nemzetiségieknek a megkezdett uton nem sza- bad megállapodniok s kell egy újabb tót házi- ipari kiállításra gondolni.

— Koburg herceg a legközelebbi órák- ban utazik Bulgáriába. Udvarának egy része tegnap délben utazott át Budapestre. — A bolgár fejedelmi yacht Turn-Szeverinben várja s itt történik az első hivatalos üdvözlés. A bolgár miniszterek bécsi útja tehát teljes sikert mutat fel, Bulgáriának új fejedelme elfoglalja a fejedelmi széket. A börzék kedvet- lenül fogadják a nap e nagy eseményét, a melyet a felhivatalosok nemcsak az új fejedele- lem erélyének s tetteirenek egyik jelensé- géül tekintenek, de mint oly eseményt is, mely döntő fordulatot képez a bolgár kérdésben. Koburg herceg mielőtt utra kelt, sokszorosán értekezett Kálnoky gróffal s bizonyosnak lát- szik, hogy az ő utazása nem történik a bécsi és berlini udvarok ellenére. Ez a föltevés a herceg családi összeköttetéseivel fogva ki van zárva. Aztán az utazás a gastein találkozás után történik. Figyelmet érdemelnek végül azon felhivatalos biztosítások, hogy mind Bécsben, mind Berlinben a legteljesebben res- pektálják Oroszország érkevényét. Mindezt egybevetve azon következtetésre kell jutni, hogy Oroszországnak nincs kifogása Koburg herceg bulgáriai útja ellen. Koburg herceg- nek a honvédségből való kilépését a magyar hivatalos lap e szavakkal tudatja: „A m. kir. honvédség kötelekeiből kérelmezett kilépés, viselt tiszti rendfokozatának megtartása nélkül megengedtetik: herceg Száz Koburg Gotha Nándor 1-ső honvéd huszárezredbeli szabadna- golt állományu főhadnagynak”

— Jellemző adatok. Deprétisről az olasz lapok sok érdekes történetet beszélnek el. — Bizalmas lábon állt a stradellai kertészével, ki egyszer azt mondá neki: — „Ugyan uram,

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

A debr. czegléd utczaí ref. ujttemplom.

(Méletás műpítészeti szempontból.)

— Közli: Egy laikás. —

(Folytatás.)

Érdekes lesz e helyett összehasonlító pillantást vetni a román és góth modoru mű- emlékek közötti viszonyra, tekintettel alkotó elemek különbözőségére is. A román templom boltozása egyszerű négyszög alaprajzu kereszt- boltokkal történik, mely — mint már említet- tük — csupán négyzetes terek befedését en- gedi meg. A közép hajó több ilyen négyzetes térre osztatott akképen, hogy a felveket meg- felelően rendezték el, s meliő részökön ma- gasra felnyúló toldalékok adván, haránt bolt- ivallekkel kötötték egymással össze. Az így nyert boltozasi rendszer köve volt tehát az alap- rajzhoz s így alkalmazása némileg korlátozott.

A benyomás, melyet egy góth templom belsejének szemlélése nyújt, lényegesen elütő a román templom benyomásától. A góth bol- tozatok alkalmazása folytán képezhető magas helyiségek teljes méretökben tűnnek fel, táma- szaik nyúlánkbak, a faltömeget keletkezett feszítő erő eredője oldalt kifele müködik. A góthikus boltozat, mely tulajdonképen az övek alkotva vázából áll, összes nyomását négy alá- támasztó pillerjére pontosítja össze, melyeknek

e szerint nemcsak a boltozat terhet kell hord- aniok, de egyttal az oldalművészetnek is el- len kell állaniok. Ezen oldalművészet felvételére szolgálnak a támasztó pillérek. Természetes, hogy a támasztó pillérek közötti faltömegek úgy szólván csakis saját terhet hordván, tetemesen gyengébbek maradhatnak, s kimond- hatjuk, hogy a góthika ebben a tekintetben a minimumig ment. Sokszor különösen igen ma- gas épületeknél a támasztó pillérek lebegő ivallekkal az ugynevezett támasztó vagy gyámo- litó ivallekkal is láttattak el, miáltal egy oly harmónikus támasztó rendszer keletkezett, mely nemcsak teljesen biztosította a benső boltozasi rendszert, hanem mintegy a góth stíl characteristicumává nőte ki magát.

Mig a romántemplomok külseje a maga egészében egyszerű, osztatlan fáltömeget mut- tat, addig a góth templom külseje egész vál- tozatos játékat nyújtja az előre és hátralepő felületeknek. Mig amott a vízszintes vonalak a magok egyhangúságában dominálnak, addig a góthikában azok számtalan merőleges tagozás- sal vannak megtörve s a rendeltetéshez ké- pest alacsonyabban vagy magasabban kiképe- zett helyiségek összhangzó rythmusát idézik elő. Sőt magok az ablakok is jellemző külömb- ségeket mutatnak. Mert míg a román stílusban csak mint egyszerűen világosságot beocsátó nyílások vannak jellemve; addig a góthika felismerve e tényező fontosságát a legzad- gabb architektónikus kiképzéssel alkalmazza azokat s az egész elrendezés lényeges díszévé avatja az ablakokat.

A góth ablakképzésnek rendkívül fejlett- sége egyebbiránt a stílus természetében is rejlik. Minthogy az összes statikai funkciók oszlopok és gyámok rendszerére vannak össz- pontosítva; lehetségessé vált a falakat nagy fényt beocsátó nyílásokkal ellátni. Ez is mintegy alkotó eleme ama törekvésnek, hogy a fáltömeget minél kisebb méretekre szorítsák. Az ablaknyílások növekedésével csakhamar előtérbe lépett azon szükség, hogy azokat megosszák s így jöttek létre a tagozó oszlo- pok, ezek között a vasínnek, melyek ismét a színes ólomba foglalt üvegek egész rendszeré- vel töltettek ki. Ime itt is mintegy tükrét lát- juk az egész nagy rendszernek. Az ablakok, mint ilyenek díszes mérvművekkel láttattak el, melyeknél szintén a csucsví az alkotó elem. Eredetileg csak egyszerű mértani konfigurációk- ból állottak a mérvművek, melyek aztán ké- sőbb bámulatos gromságig képeztek ki s a vonalak egész labyrinthusát nyújtották.

Hogy ismét visszatérjünk a templom kül- sejére, vessünk egy tekintetet a tornyok és tetők képzésére is, valamint vessük fel azt a kérdést is vajjon csak-e nálunk a góth stílus cultivalása? Csakhamar megtaláljuk rá a feleletet és evel egytt az összefüggést a látszólag két külömböző dolog között.

Régen ismeretes tény, hogy az épületek- nek s egyáltalában az építészetnek a klimati- kus viszonyokhoz alkalmazkodniok kell, egy kissé figyelmes körültekintés minden bővebb fejtegetés nélkül meggyőz arról s legyen ele- gendő csupán felemlíteni az aegyptomi, görög,

olasz, francia, német, va'y az egészen eszá- kon lakó népek építészeti modorát.

A főleg Német és Franciaországban elterjedt góthika fedél képzésének jellemző vonása a meredekség és csucssóság, abból a czélból, hogy az eső és hóvíz gyors lefolyást nyerjenek s azoknak ne legyen idejük a háza- gokba férközve a burkoló anyagot megtámadni és rongálni. S tekintetbe véve hogy a mi klimánk mintegy középarányosan foglalt helyet az említett két ország égjái viszonyai közt; valóban mi lehet nálunk megfelelőbb, mint éppen a tetőknek lehetőleg nagy szögletek alatt való hajlása, midőn éghajlatunk alatt eső, hó, fagy és meleg úgy szólván nyomom követik egymást.

Általában véve a góthika szerkezeti fej- lettsége nemcsak belső kiképzésében, hanem külső felépítésében is nyilvánul. Később ugyan a czélhoz vezető eszközök nagyrészt magok képeztek a czélt, nem az volt többé az építő művész feladata, hogy egy díszesen képzett harmonikus egészekt alkossan hanem ugyszól- ván inkább előtérbe helyezte az ezen stílus- ban külömben is oly komplikált szerves egész- zét az épület vázának, miután már sokan evel sem elégedtek meg, a tulságba vitték a formák finomságát. A falakat csaknem elfog- lalták az ablakok, a szilárd támaszok mini- mumra lettek s orvítva s az egész épület mind finomabb és átlátszóbb lett, míg végre az ősi eredeti tiszta gondolkozástól egészen eltérő tulságba csapott és hanyatlásnak indult.

mért megy vissza Rómába, mért nem marad itt. Van itt jó bor, jó kenyér, jó pecsenye. — Többet ér ez, mint az önök egész politikája. — Igazad van. — felelte a kormányelnök, — meg is fogadom egyszer a tanácsodat. — De nem ért rá megfogadni, úgy halt meg, mint kormányelnök. Szélid, türelmes engesztelékeny természetét nagyban bizonyítja a következő mulatságos eset: Casatában a „Piros rózsza” hotelba egyszer egy vidéki kis hivatalnok szállt be. De éjjel nem tudott aludni, mert a szomszéd szoba lakója szörnyen horlyogott. Átszólt, kopogtatott az ajtón, de nem használt. Ekkor a cipőit vagdosza az ajtóhoz s erre aztán megszűnt a horlyogás. Reggel kéri a pinczert: „Ki az a szomszéd?” — „Depretis kormányelnök.” Bezzeg megjedte a szegény hivatalnok, mert ép azért jött Casatába, hogy tőle jobb állást kérjen. — Riadva ment át bocsánatot kérni. „Nemcsak meg bocsátok, hanem kérelmét is teljesítem, — mondá Depretis, — mert önnek köszönöm, hogy fölébredve elolvastam a K a m e l i á s H o l g y e t, mely igen gyönyörködtetett.” Depretis nem oly régen a r o m a i S t r a d a d e l l a q u a t t r o fontane egyik házában h a r m a d i k emeletén lakott. — A király megkérdezte tőle: — „Ugyan hogyan szeret olyan magasan lakni?” „Sire, felelte Depretis ez csupa merő számítás. A lakás nagy és olcsó s a melyik napon megbukom mint miniszter, könnyen kiadhatom havonként háromszáz f r a n k é r t alberlőnek.”

— Vilmos császár Gasteinban. Gastein, aug. 8. Vilmos császár holnap fejezi be a kúrát. Az utolsó napokban mindig 24 percig maradt a fürdőben és a mai ebéd alkalmával, mely tovább tartott mint rendesen, nagy megelégedéssel nyilatkozott arról, hogy jól érzi magát és ama reményének adott kifejezést, hogy ez évben talán szerencsésbé lesz a visszautazás alkalmával, mint a múlt évben, a mikor Salzburgban rosszul lett. Végül tréfásan így szólott: „Néhány hónappal ez előtt, midőn beteg voltam, nem hittem volna, hogy öreg testemmel még egyszer eljöhessenek Gasteinba.”

— Nagyszerű alapítvány. — Krupp, az ágyukirály mint a Rhein-Westf. Ztg jelenti, egy millió márkát hagyományozott oly célból, hogy munkásai számára egy jótékony alapítvány létesíthessék

— A czár Katkov özvegyéhez Peterhofból a következő részvét táviratot intézte: Az összes oroszokkal egyetemben én is mélyen gyászolom az ön vesztését, mely a miénk is. Az ön, hazáját forrón szerető férjének hatalmas szava fölébresztette az orosz nemzeti erést s nyugtalan időkben megerősítette az egészséges gondolkodást. Oroszország nem fogja elfelejteni az ő érdemeit s mindnyájan együtt imádkoznak önnek az ő lelke nyugalmáért Sándor

— Külföldi hírek. — Párisból a híresztelik, hogy a czár a párisi nagykövét által közönetét fejezte ki a f r a n c z i a hírlapírónak a Katkov halála alkalmából tanúsított részvétért; a hír megerősítésre szorult. — Egy japánitanár időz most Münchenben a sörgyártás tanulmányozása végett, mert a japáni kormány a sört akarja terjeszteti, hogy a pálinka ivást akadályozza. — Női titkok rendőrk alkalmazását ajánlották Warrn londoni rendőrfőnöknek, kiemelve, hogy a nők könnyebben megnyerik mások bizalmát, mint a férfiak; Warrn komolyan fontolóra vette a tervet. — Katkov o koporsójánál — Staniseff, Nasarevski, Osteff, Kulakovszky és Sarapoff tartottak bucsú beszédeket; a holttest beszentelésénél

a közoktatásügyi miniszter és Dolgorukoff főokmányzó is jelen voltak s ez utóbbi a temetőbe is kikísérte a koporsót. — A cholera Cataniában csökkent, ellenben igen hevesen lépett föl Ripasto, Aciarela, Szirakuza és Grotte városokban; az utóbbi helyen hatnapalatt 84 eset fordult elő, közte 60 halálos, kitört a járvány Napolyban is.

HELZI HIREK.

* Közigazgatási bizottság. — Térészüke miatt lapunk tegnapi számában nem emlékeztünk meg Hajdu-megye közigazgatási bizottságának havi üléséről, mely betőn tartott. E hiányt ma pótoljuk a következőkben: Az alispáni jelentés szerint jul. havában a megye területén két rendbeli jelentéktelenek mondható betöréses tolvajlasi eset fordult elő. egyébb tekintetben a közbiztonság — megháborítva nem lett Kisebb tüzeset 15 jelentett be. A hasznos házi állatok egészségi állapota megnyugtatónak mondható. Közigazgatási ügy beérkezett 997 drb. melyekből elintéztetett 847, közigazgatási bizottsági ügy 32 drb, melyekből elintéztetett 224 drb. — A tiszti fő orvos jelentése szerint julius hónapban a csapadék mintegy 14 m. m. volt. — A hőmérő + 15 és + 36 C között ingadozott: a közép hőmérsék + 23.94 C volt. Az egészségi állapot javulóban volt s a junius hónapéhoz képest fokozódott. — Heveny fertőző kórok közül hólyagos himlő csak szörványos esetekben mutatkozott. B. Ujvárosban a nyári behurhutnak egy esete kifejezett cholera nostras tüneteit mutatta egy ondó (debreczeni) tanyáról bevitt munkáson. — Az elkülönítés és fertőtlenítés kellőleg történt. A halálos kisebb volt a múlt havinál. Elhalt 332 egyén; esett ezer lakosra 2.68 és évi átlagban 32.16 halálos. — Születés pedig 499 gyermek elve, s így a szaporodás 167 főnyi. A kir. mérnök jelentése szerint, a debreczeni csapi hadászati út építése — a befejezéshez közeledik. A kaba földes-saápi uton a múlt hó 6 á n ismét 2060 folyó méter alapkövezés és 4 6 1/2 két köbméteres kavics rakás ideiglenesen átvetették. Közmunka váltáság czimén befolyt 1113 frt. — A kir. adófelügyelő jelentése szerint julius hónapban egyenes adók czimén befizettetett 61.124 forint 47 1/2 kr; a múlt év hason havához képest 9009 frt. 68 1/2 krral kevesebb, hadmentességi díjak czimén 114 frt; a múlt év hason havához képest 252 frt 37 krral kevesebb. — A tanfelügyelő jelentése szerint az iskolák a szűnődő miatt zárva voltak

A phylloxera-ügyben a földművelés, ipar és keresk miniszter valamennyi törvényhatósági joggal felruházott város közönségéhez, tehát Debreczenhez is a következő körrendeletet intézte: 1. A városi tanács szigorúan utasítandó hogy kiküldetői által a város határában fekvő szőlőket, valamint azon kerteket is, melyekben szőlő-tökek vannak, a hegymester és egy-két értelmes helybeli szőlő-birtokos kíséretében f. évi aug. hónapban járassa be, s a bejárás megtörténtéről a törvény-hatóságnak legkésőbb f. évi szept. hó 15-ig tegeyen jelentést. 2. Ha a városnak külön phylloxera bizottsága van, ez a szőlő bejárásról előzetesen értesítendő, s a bejárás a bizottság kiküldöttének közben-jöttével eszközözendő. 3. A tanács jelentése a törvény-hatóság közigazgatási bizottságával közlendő és legkésőbb f. évi okt. 1-ig hozzám felterjesztendő. Az új infektiónak távirati uton való bejelentése f. évi 36364 sz. rendeletem értelmében jövőre mellőzendő. Budapest, 1887. jul. hó 29-én. A miniszter helyett: — Matkovics.

volt a tegnapi s a létezetteknek következményei ma is csak úgy követik a létezöket, mint megteremtetté: azokat az előzmények. Habár napjainkban még nem tudunk újjal reá mutatni az új művészetre, még abból nem következik az, hogy napjainkban a művészet meghalt volna. Addig míg az új alakok föl nem tűnnek, az új minta előttünk nem áll, a régi, a helyes gyanant elfogadott alapelveken kiindulni az új keresése felett csak logikus eljárás. Mert csak szét kell tekintenünk, észrevednjük az emberi szellemben és az azt körülölelő minden társadalmi és vallási kapcsolatban azt a gyors és mindent átölelő átalakulást, melynek okvetlen eredménye a haladás és fejlődés. Az összes állapotok, erkölcsök s az egész emberi szellem átalakulásban vannak, ennélfogva a művészeteknek is újja alakulniok kell. Csak meg kell érteni azon kor eszméit melyben élünk s a műrekek már megszületett. Így a templom építészeti is ma már erre a pályára lépett. A mikor X. Leo pápa az 1517-ik évben a Péter templom felépítésére pénzt gyűjtendő a bünbocsátó leveleket közzétette volt, a régen szunnyadó ellenzéki szellem hirtelen láng-ra lobbant. Az egyházi elvilágiasodása, a pap-ság fényűzése, eltávolodása a tiszta evangélium tanaitól, s a vallási szertartásban csupa formaiságoknak gyakorlása már régen előkészíték a talajt a reformációra. A mikor aztán vallásuk alapját a reformátusok is megvetették s mindinkább nagyobb tért hódítanak, előtérbe lépett azon természetes szükség, hogy nekik is saját templomok legyen. A ref. egyház hívei eleinte átvették a katólikusok templomait azokból a festett és faragott jelvényeket s az összes, a katólikus szertartásra emlékeztető felszerelést eltávolították. A régi

* Légszesz-fogyasztás. A városi pénztár jul. havában az utcák világításáért 683 frt 79 krt, a hivatalos helyiségek világításáért pedig 194 frt 40 krt, — összesen tehát 788 frt 19 krt fizetett a légszesz-társulatnak.

* A városi számvéviszék megkezdte a jövő évi költségvetés összeállítását.

* Közjegyzői helyettes. A nagyváradi kir. törvényszék részéről közhírre tetetik, hogy a debreczeni közjegyzői kamara Dr. Makkay Pal közjegyző 61 jelöltet Miskolczy Barnabás n.-váradi közjegyző helyettesévé rendelte ki.

A 2-dik huszárezred új hadapródjai A m. központi honvéd lovasiskolában a f. évi julius hó folyamán megtartott vizsgák alapján a m. kir. 2-ik honvéd huszárezred szabadságot állományában aug. hó 1-től számított ranggal hadapródokká kinevezettek: báró Fejérváry Imre. 3-ik százbéli czim. tizedes, báró Mansberg Ernő 4-ik százbéli czim. tizedes. A hadapródokká kinevezettek között van városunk első ajegyzője s tiszteletbeli tanácsnok Bészler Lajos ur is ki a 9 huszárezred 2. századába van beosztva, eddig őrmester volt.

* Vállalkozók figyelmébe. A cs. és kir. 7-ik hadtest temesvári felügyelőstől vett értesítés szerint a temesvári cs. k. várórségi kórház továbbá a nagyváradi és karánsebesi csapatkórházakban elhelyezett betegek és berendelt katonák vendéglőszert elemezésének 1888. január 1-től egy évre, esetleg három évre leendő biztosítása tárgyában, Temesvártól 1887. okt. 7-én, N.-Váradon 1887. okt. 12-én és Karánsebesen 1887. okt. 15-én ajánlati verseny fog tartatni; — mely körül mény azon megiegyezéssel hoztak az érdekelt vállalkozóknak tudomására, hogy ezen ajánlati verseny tárgyában kiadott hirdetmény a kereskedelmi és iparkamaránál (hatvan utca, saját ház) a hivatalos órák alatt, — az ajánlati verseny közelebbi feltételei pedig a hirdetményben megjelölt katonai felügyelőségknél és kórházakban megtekinthetők. Debreczen 1887 augusztus 8. — A kereskedelmi és iparkamara.

* Iparosok figyelmébe. A m. kir. államvasutak igazgatósága az építés alatt levő sunja új gradiskai vasút vonal felszereléséhez szükséges tárgyakra, mint vas és acélból készült eszközök, batorzat és asztalos munkák, bádogos és lámpaur készítmények, fanemük bélyegzők, pecsétnyomók keletsajtók, lyukasztó és ólomzárógók órák, fecskendők és harangok pénzládák vasból, pénz és menetjegyzekrények, kefe és kötélárak, fenhernemi és ágyumentek pokroczok bőrdöndös munkák, mérő eszközök és műszerek, mérlegek, távirai és jelzési készülékek, pályakocsik, kőszőrű kövek, vonalzők, beteg hordágyak, szénkosarak stb. stb szállítási néve pályázatot hirdetvén, e körülményt azon megiegyezéssel hoztuk az érdekelt tudomására, hogy ezen tárgyak szállítására vonatkozó ajánlatok f. é. augusztus 20 ig beadandók, s hogy a pályázati feltételek valamint a szállítandó tárgyak jegyzéke a kereskedelmi és iparkamaránál (hatvan-utca saját ház) a hivatalos órák alatt megtekinthető Debreczen, 1887. augusztus 8. A kereskedelmi és iparkamara.

* Vetőmagvizsgáló állomás. A debreczeni gazdasági tanintézetben vetőmag vizsgáló állomás van létesítve ez idő szerint Dr. Müller vezetés alatt. Ez állomás célja, a magkereskedést ellenőrizni s ez által a gazdák, erdészek és kertészek érdekeit e téren előforduló hamisítások és visszaélések ellen megvédeni. A gazdák által bármely vidékről beküldött magvakat, egészen

ingyen vizsgálják meg s hiteles okiratban mutatják ki a vetőmag tisztaságának minőségét, azonosságát, csirázó képességét s egyéb tulajdonságait. Kereskedők árucikkjei, valamint erdészeti s kertészeti magvak, meghatározott csekély díjért vizsgálatnak. E szakhoz tartozó vitás ügyekben, az állomás döntő erejű véleményeket s bizonyítványokat állít ki. Even ként pedig működéséről jelentést tesz közzé. Az állomás czime: „Állami vetőmag vizsgáló állomás Debreczenben,” mely czimvel adandók postára bértmentve, a küldemények.

* Szőlőhegyek vizsgálata. A földművelési miniszter legújabb körrendeletében utasítá Biharvármegyét és Nagyvárad városát, hogy a községek és a város határában fekvő szőlőhegyeket az előjárás, a hegybíró s a hozórtók közbenjárásával okvetlenül vizsgáltsák meg azon szempontból, hogy phylloxera van-e ott, vagy nincs? A jelentéseket e vizsgálatokról szeptember 25-éig kell felküldeni a miniszteriumhoz A felküldendő jelentés bizonyára azt foglalja magában, s hogy a varadi szőlők legnagyobb része már pusztul a phylloxera miatt.

* Igaz van. Éjfél van, két részeg igyekszik hazafelé. — En messze lakom, mond az egyik, es nem vagyok gazdag.

— Tyhű! felel a másik, mi haszna van az embernek a gazdagságból? Ha millió mos volnék, lehetnék-e részegebb, mint most vagyok?

* Az udvariatlan hadnagy. Színész: Hadnagy ur, kitalálná ön hogy hány éves vagyok?

Hadnagy: Nem nagysád, nem találok ki, hanem arról biztosítom, hogy nem látszik anynyinak — a menyki.

* A vendéglői kisadagok ellen Párisban a prefektus elnöklote mellet egyet alakult, melynek az az üdvös célja van, hogy a vendéglősököt a husadagoknak mérték szerint való kiszolgálására kényszerítse. A prefektus a többi között így szól: „Az étlapokon közönségesen jó magas árak vannak jegyzve, és nem bízható a vendéglősne vagy szakácsnó önkényére, mint szabja ki az adagokat a kelet sousért kenyeret vesz, a bíróságok lehet ha a kenyér könnyebb, mint elő van írva. Egy két frankos beefsteak azonban lehet akár olyan, mint egy taller, nincs ellene jogorvoslat. Vendéglős urak, önök a főtt húst háromszor olyan drágán adják, mint azt veszik, érjek be ezzel s ne kívánják, hogy vendégeik füres gyomorral és egyszersmind üres zsebekkel távozzanak.” Ez egyletnek már 12000 tagja van. Nem ártana, ha a mi vendéglősinkre is rájesszene egy kissé valaki.

* Humor. Biróság előtt. Az ügyvéd a tárgyalás folyamán egy ismert jogtanár nagyon elterjedt kommentárjára hivatkozik.

Bíró (félbeszakítva őt): Tessék csak meghalt jogtudósokra hivatkozni, az élők megváltoztathatják meg nézetüket.

Vasuton. Vonatvezető: Kisasszony hová utazik? B a c k f i s c h: (zavartan). A mamámhoz.

Berlini bűszkeség. A berlininek Frankfurtban mutogatják Göthe szülőházát.

Berlini: Micsoda? Ilyen nyomorult kunyhó Göthe szülőháza? Bezzeg, Berlinben tudom, hogy pompás palotában született volna!

Az urasztala közepén legyen elhelyezve. Egyik érv a centrális elrendezés mellett. A szövekeken szónokló elkész szavait az egész gyülekezet megérthesse s a szónokot lehetőleg szemmel is láthassa. Ez a másik érv a centrális elrendezés mellett és pedig annál inkább fontos érv, amennyiben a ref. vallás templomai éppen ez okból a hang terjedésének és hallhatóságának határaihoz is vannak kötve s így a lehetőleg egy pont körül való csoportosítás újból világos.

Az elmondottakból kitűnik, hogy a ref. egyházak képzésénél elkell térnünk ama conventionalis példától, melyek, amint láttuk, ki nem elégtő alapelrendezést nyújtanak s iparkodunk kell a kifejtett okokból a központosítást létrehozni. Már a feladat lényegében fekszik, hogy annak megoldása a szerkezetek oly komplikációjával jár, melynek nehézségeit legyőzni a középkori műemlekek tanuskodása szerint éppen a középkori stíl összetett, szigorú következettséggel számító tökéletesen szerves mértani rendszere képes.

Már fentebb kifejeztük, hogy a góth művelés eszme-gazdagsága nem pusztán a festett és faragott műnek, mint külső symbolumnak alkalmazásából áll. Sőt ellenkezőleg, éppen a formák geometrikus vonatkozásai és összeállításai s a boltívek bámulatra ragadó összeállításai ragadják meg a műtörtők figyelmét. Ilyen a másik ok hogy a középkori építészeti stíl a ref. templomnál alkalmaztassék. Nincs szükség külső eszközökhöz fordulni, mert már maga a compositio az egyes részletek csoportosítása megadja azt a harmóniát, mely minden remek műnek nélkülözhetlen kellekei.

Az anyag kihasználása és a tömegek meg takarítása is e mellett szól. (Folyt. köv.)

Polgári háztartás.

— Képzeld barátom, a feleségem nem akar megvárni a szakácsnéktől, pedig rosszul főz, piszkos, csal...

Salonban.

Egy öreg diplomata, a ki egészen vak, így szól az asztalnál szomszédjához: — Az ön szomszédjének gyönyörű fogai vannak.

A deb. termény és árurak

A részvénytársaság szép sikerrel indította meg a vállalatát. A közönség — mint az eddigi jelekből lehet következtetni — csakhamar megszokja ez új intézményt, melynek életre valóságát, jótékony befolyását egy a termelők, mint a kereskedelem érdekeire rövid idő alatt azok is belátják és elismerik, kik eddig és még most is bizonyos idegenkedéssel és elfogultsággal vannak iránta.

Az elcsipet álgrófot.

Kinek esetét tegnap közöltük, vasárnap délelőtt hallgatta ki Nagyváradon Gerő alkormány. Az idegen itt is bevallotta, hogy Karácsonyi Máté híjának, s hogy a szabadjegyet urától gróf Bethlen Istvántól kapta.

Hagyományok.

Ujfaluban múlt hó 27-től szörvényszerűen a hágmáz-betegség mutatkozik. Eddig a megbetegek között halálozás nem fordult elő.

Orpheum Vilmos Lajos sírja.

A Mezei János igazgatója alatti orpheum-társulat előadásait, mely társulat 10 tagból áll, naponta szebb és nagyobb közönség látogatja.

Piaci árak. 1887. augusztus hó. 9-én

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes Buza, Kétszeres, Rozs, Árpa, Zab, Tengeri, Köles, Zsák Burgonya, Szalonna, Haj.

Találtatott a Nagy-Várad-utcán

két bórúnd-kulcs, sárga kapocsos öszezötköve. Tulajdonosa a III. ker. rendőr-kapitányságnál átveheti.

A cigánykut, mely a czepléd-utcai temető alatt fekszik.

— mert holmi szuhancok mindenféle tárgyakat dobálnak belé, s ezek miatt a kut csapja bedugult. Miután a kutból népes város-rész látja el magát vízzel, s a víz különösen ebben az őrias hőségben drága kincs: kíváncsiak voltak, hogy rendőrségük e kutra is kiterjessze figyelmét.

Időjárás.

— Európában: A depressió (757—759) a continens északkélet, a nagy légnyomás (767—768) annak délnyugoti részében van.

Hazánkban.

— Északnyugati, részben délkeleti helyenki erős szelek mellett, a hőmérséklet nagyobb, a légnyomás északkéleten kisebb lett.

Kilátás a jövő időre.

— Hazánkban: Általában változó, szeles időt várhatni helyenki esővel, itt-ott zivatarral.

Husárak megállapítása

— bejelentve 1887. évi aug. hó 10-tól aug. 17-ig — 30 kr. Erdei

Jánosnál morgó-utca 587. sz. alatt. 32 kr. Kolb Jakabnál péterfia utca 687 sz. alatt. 32—36 kr. Rác Györgynél Czepléd utca 2599. sz. a., 36 kr. Balogh Jánosnál mester-utca 1371. sz. a., csapó-u. 471. sz. a., Rác Györgynél csapó-utca 10. sz. a. rózsatér 10 sz. a., Erdei Jánosnál Hatvan u. 1517. Kolb Jakabnál rózsatér 10 sz. a. Erdei Ferencnél Csapó-utca 240. sz. a., Bárány-utca 2384. sz. a., Szentesi Jánosnál késes-utca 3442. sz. a., 44 kr. a három izr. székében a piacn. Minden többi bejel. 24 mézárszakban pedig 40 kr. — Jegyzet: Magyar Gábor három székben 1 kiló hus nyomaték nélkül 8 krral drágább.

Francia uram 1 1/2 milliója. Sok pénz, nemde? Lám pedig ennyi hasznót lát évenként Magyarországi ipari indolentiaiból Francia nemet pótkávégyáros! A múlt évben — hivatalos adatok szerint — 48 ezer métermáza pótkávé hoztak be hazánkba, a mi legalább is két millió forintnak felel meg.

Ki hát a megcsalt?

A kik figyelemmel kísérték a „Journal Amusant” és a párisi „Figaro” múlt hónapj számait egy a hirdetés rovatban találtak egy kis hirdetést, mely következőleg szólt: Kerestetik egy öt szobás kis lak. elzárt kerttel, a bois de Boulogneban élénk helyen, nem messze a nagy rotundától.

Kiváncsian hatolnak be a nap sugarai az erősen elfüggönyözött hálószoba aranyozott ablakain keresztül a szép Lylihez, ki selyem ággyában elterülve, finom cigarettát szí, mi közben a szoba cizicus harisnyját készíti a „Madame”-nak.

„Már megint,” szól a kis szemtelen komorna, ki azonban urúdjának teljes bizalmát és sokszor férjét is bírta.

„Igen férjhez akarok menni, tudod a kis Raoul báró nagyon szekeiroz, már pedig én hát inkább a milliót szeretem, mint őt — hélas! és végre nem is volna rossz egy milliót elrakni... későbbre — tudod, arra a tiszteletra méltó korra, a melybe minden nő jut, ki hamar él és későn akar meghalni.” — Teljes reggeli pongolyában, ott tündöklő feke keretében a szép Lyli, midőn halk suttogás hallik a mellekszóbanól, a kis Raoul báró csoszogó léptei mind hallhatóbbá lesznek.

„Mondja csak kis kedves, mikor fog már igazán szerelmet vallani nekem és mikor vezet már a rég ígért oltárhoz?”

„Hát lehetséges-e Lylim, akard, itt a szívem, pénzem, mindenem” és letérdel, oda löki duzzadó tárczáját, melyben az utolsó 100 franc van, igazán mindene, mert a báró bácsi

kája három nappal ez előtt meghalt és szerető öcsését a milliókból egy régi szerelméért — kitagadta És Lyli ájultan a milliók csengésétől halkán rebegi, sohajtvá, epedve: „A tied!” Tehát megcsalta, megfogta a kis bárót

A polgármesteri hivatalban, egyszerű fa széken, nagy íróasztal mögött körmöl egy jó ur, végre kérdi az előtte álló párt: „A házasság meglevén kövte, kérem a vagyoni állás bediktálását, asszonyom, öné a szó.” „Birok egy kéjlakot és 150 ezer frankot”, — ezt mondva csak úgy lesi a báró ajkain a szót, már úgy remeg, szinte fél a sok milliótól. És a báró érczkangon „Birok... biroky egy palotát és... 5 1/2 milliót be nem vallott... adósságot — hja a nagybácsi!”

Lyli szivgörcsöt kapott, elájult! Ki hát a megcsalt? Gf. Csáky Adorján

Hazánk s a külföld.

Mohács város és hazafias lakossága dr. Dulánszky Nándor püspök, úgy Kardos Kálmán, Baranyamegye főispánjának védnöksége alatt f. é. augusztus hó 12-én megünnepeli mohácsi győzelmét 200-dik évfordulóját, annak a dicső győzelemnek, mely után a török százados igája alól felszabadult s mely után a török felhő örökre lehanyatlott Magyarországra egeről. E hazafias ünnepély sorrendje a következő: Csütörtökön (aug 11-én) 1. Delután 1 1/2 órakor az ünnepélyen megjelenő világi védnök: Kardos Kálmán urnak fogadtatása a vasúti indóháznál. 2. Esti 7/8 órakor az iparos olvasó kör nagyteremben műkedvelő előadás. Előadók: Csiky Gergely darabja: Petneházy. Ezt megelőzi dr. Váradi Antal Mult és jelen című ezen emlékünnepre írt prólogja. 3. Pénteken (aug 12-én) a 200-ik évforduló napján, reggeli 5 órakor nagy riadó teljes katonai zenekarral, mely a városháztól indul és a Szentháromság-, Felső Dunasor-utcát, az Országut és a Fő utcát járja be.

A reverendás huszár. Egy fogarasi vendégélős máig is esküszik rá, hogy nála történt ez a furcsa eset. Egy huszár tiszt és egy pap késő este érkeztek a vendéglőbe. Csak egy szobát kaphattak már ketten Nem is sokat tördtek egymással, hanem siettet lefeküdni mind a kettő; a huszárt a fáradtságon kívül siettetta a sok jóféle erdélyi bor, melyet lefekvés előtt fogyasztottak el vig cimborákkal. Meghagyta, hogy hajnalban keltsek fel; fel is kelt rengeteg álmosan és mámorosan ugyan, de azért levonult csakhamar, mert sietős volt a dolga. Már kívül volt a városban, a feje minduntalan lecsuklott, rosszul esett nagyon a lovaglás. Azonközben vette észre azt is, hogy nagyon furcsán nézik őt az emberek. Egy menyecske rá is kiáltott: „Ni a pap lóháton!” Jobban szemügyre vette magát, hát akkor látta, hogy a reverenda van rajta. „Ejnye, akasztani való pinczére, a papot költötte fel helyettem pedig annak semmi dolga.” Vissza is fordította a lovat s ment vissza a vendéglőbe, úgy okoskodva mámoros fővel, hogy most ő a pap, neki hát lehet nyugton aludni. Le is feküdt s fel se kelt estig. Időközben azonban felebredt a pap s kiderült a furcsa eset magyarázata: az, hogy a pinczér tisztitáskor tévedésből a reverendát tette a huszár ágya mellé s ez mámoros fővel fel is huzta, ott hagyva a papnak az uniformist.

Rovid hírek Dr. Tóth János, Szeged város összes népiskoláinak feügyelője hossza szenvedés uán meghalt. — Szegeden két beruggott katona vigan rikkoltozott az utcán s mikor őket Nagy Erneszt rendőr csendre intette, szuronyaikat kihúzták s alaposan megszurkálták. — Aradon a 14. huszárezred tisztikara s legénysége e hó 14-ken lövésznyt rendez Ujard környékén. — Temesvárott a napokban egy megyei tisztviselő s egy huszárhadnagy kardpárbajt vívott, amelyben az utóbbi súlyos sérülést szenvedett; a tisztviselő sérletlen maradt. — A világi polgárok nagy dárúdot csaptak annak az örmőre hogy Világoson is volt — holdfogyatkozás. — Margó Céli a fiatal énekes és Németh József énekes a budapesti népszínházról a jövő hó végén válnak meg. — A németi színházban „Lady Tartuffe” pntéken kerül színre új bemutatással; ez lesz a hét újdonságzámba menő darabja. — Bük, sopronmegyei községben a napokban 33 ház égett le; a kár meghaladja a 30 ezer forintot. — Stefánia trónörökösne, a ki most Franzensbadban van, utókürára a Jersey-szigetre megy, a hol hat hétig marad. — A kőnigswarti muzeumban egy Kossuth-bankó van elhelyezve s hátlapjára e sorok vannak írva: „mint szégyenfolt örök emlékül megörzendő.” — Eg y

bécsi iparbáró, a ki nem rég halt meg, kedveseinek nagy összegetek hagyományozott és pedig — mint írta — „hálaó azért, mert megédesítették az életemet.” — Belgrádban egy alprekett, egy polgármestert és csendőrtisztet fogtak el, mint a kik politikai gyilkosság tettesei voltak. — A görög királyi család Corintusból Triesztbe érkezett. — A szerb miniszterium a Garasaninpartí „Belgrader Lloyd” című német lap kiadását betiltotta. — A török sorsjegyek bécsi huzása alkalmával a 300,000 frankos főnyeremény a 751,057 sorsz-ra esett, 50,000 frankot nyert a 372,113 sorsz, 20,000 frankot a 764,397 és 106,644 sorsz. — A Galois értesítése szerint Angolország ujra megkezdte az alkudozásokat Franciaországgal az egyiptomi kérdést illetőleg. — A szerb király koronás arany érdemkeresztel tünette ki Horváth Péter budapesti detektív, ki tavaly Gleichenbergbe Milán király szolgálatára volt rendelve s feladatának kitünően felelt meg. — Egyenes adó fejében Budapestben ez évre 800,000 frttal több van kivetve, mint tavaly. — A magyar állami vasutak állomásain augusztus elsejétől fogva perronjegyeket lehet berulni egy hóra 2 frttért, egész évre 18 frttért; ily jeggyel az illető mindenkor beléphet a vasútermekbe és a perronra.

Muzsák.

Agóttlingaiegyetem most üli fennállásának százötven éves jubileumát. — Az ünnepélyeségek tegnap, istentisztelettel kezdődtek, melyet a Szent János templomban tartottak. — Megjelent Albert porosz herceg is mint az egyetem diszrektora, továbbá Gossler közoktatási miniszter, valamennyi tanár, a tanuló ifjúságok s a hatóságok képviselői Ünepi díszlőtött az egész város, érkezett sok vendég, nagy az élénkség. A jubiláló egyetem tanárai csaknem mindnyájan rendjeleket kaptak

A beregmegei közmevelődési egyület a napokban tartotta közgyűlését Hársfalván A megye intelligenciája, különösen Munkácsról és Beregszászról, nagy számban jelent meg, voltak gör. kath papok is. A közgyűlés a szabadban tolyt le, a százados hársak árnyában. Báró Perényi Zsigmond főispán nyitotta meg a gyűést, az egyület czélfát fejtegető beszéddel. Halász Ferencz kir. tanfelügyelő, egyleti igazgató felolvasta évi jelentését, melyet nyomtatásban is kiadnak Az egylet négy kisedővőt tart fenn; a magyar nyelvtan tanításában kitűnt tanítók közt 250 frt jutalomdíjat, a magyarul legjobban tanuló gyermekek közt 140 frt értékű jutalomkönyveket osztott ki. Alaptőkéje 3537 frt 5 kr s tagjainak száma 342. A jövő évi költségvetés 2203 frt 23 kr bevételt és 1820 frt kiadást tüntet fel. Délben 70 terített banket, este műkedvelői előadás és táncmulatság következett.

Közgazdaság.

Sörtésvásár. A kőbányai sörtésvásár. — Augusztus 8. Az üzlet váltózatlan. — Magyar urasági öreg nehéz — frt. magy. uraság fiatal nehéz 46.— 46 50 frt. magy. uraság fiatal közép 46.50—47.— frt. magy. uras. fiatal könnyű 47 — 47 50 frt. magy. szedett nehéz — frt. magy. szedett közép 46.50—47.— frt. magy. szedett könnyű 45.50—46.— frt. romániai bakonyi átmeneti nehéz — frt. romániai bakonyi átmeneti könnyű — frt. román. átmeneti eredeti közép — frt. szerb. átmeneti nehéz 45—46.— frt. szerb. átmeneti közép 45.—46.— frt. szerb. átmeneti könnyű. 45.—46.— frt. hízó vasutáról mázsalva — frt. hízó évsősulyban — frt. hízó két éves évsősulyban (makkos) — frt. öreg makkos sertes évsősulyban, 46% levonás — frt. — Az árak bizalt sörtésvásárnál páronkint 45 kgl. 1%-os levonással métermázzsáknkint értendőek. Romániai és szerbiai sörtésvásárknél, melyek mint átmenetiek, adattk el, a vevőnek páronkint 4 forint aranyban v.m. fejében megtérítetik.

Sértélszám. — Készlet aug. 6-én 96,810 db. — aug. 7-én felhajtott 2937 drb, elszállított 1127, — maradt készletben aug. 8-án 98,620 drb. sertes.

Törvénysek.

Vérendő tanító. Tamásda biharmegyei község papja, Bethlendi Sándor és tanítója, Székely Sándor, régóta rossz viszonyban élnek. A tanító heves természeti, hirtelen haragu ember s a napokban, midőn a pap egy temetésről jött, izgatottan közeledett fejeje és kétszer rá lött. A pap elbukott, a vérendő ember pedig a községvához ment, magát feladni A pap sebei nem halálosak. A tanítót letartóztatták.

Gyilkossági kísérlet. A palicsi Vizner-villába közelebb Kovácsics Pál szabadkai lakos és két huszár betörték. Az eresz alatt fekvő özv. Kovács Antalné veje, Kovácsics agyba-főbe verte, de az asszony mégis elmeekült a szőlőbe. Az egyik huszár ezalatt az ágyban fekvő tíz éves fiut verte össze kardjával. A zajra a ház lakói menekültek. A kilépo Scossa Zoltánra pisztolyát sűté a másik huszár, de ő is a betörők közé lött, mire azok megugrottak. Kovácsicsot a rendőrség elfogta s a két huszár kinyomozása végett a katonai parancsnokságot megkereste.

Felölös szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

Hazánk legkedveltebb
savanyuvize

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS,

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő fensége
József főherceg és ő felsége Milán szerb király
asztalán rendes italul szolgál.

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumában is ép
ugymint hazánkban általánosan a kolera megbetegedés ellen praeservatív
gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárán,
fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár
ÉDESKUTY L.
m. kir. és szerb kir. udvari ásványvíz-szállítónál
BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Debreczenben kapható: André Károly, Benedek Árpád, Csanak József,
Geréby Fülöp, Rickl József Zelmós, Szabó Zsigmond, Varga Lajos uraknál.

Az 1886-ik évi elszáll. 2.000,000 palackk.

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Czigarettázóknak.

A „Braunstein Frères” gyára (Paris 65 Boulevard Exel
mann) által készített cigarettá-papír

az ide mellényomatott gyári jeggyel



az osztrák-magyar birodalom leg-
első tudományos tekintélyei által is
összehasonlítható vegyelemzés alap-
ján, mint tökéletesen mentes min-
den az egészségre ártalmas anyag-
tól és a létezők között a legkény-
nyebb és legkiválóbb cigarettá-
papírnak ismertett el.

Miután nálunk is azon meg-
győződés terjed, hogy a ciga-
retta jóssága első sorban a papír
minőségétől függ, annál fogva a
„Les dernieres Cartouches” papír

mindig kedveltebbé válik és minden ilyenmü cikket árusítóknál kapható.
Válódni csak azon papír, melynek etiquetteje az ide mellényomatott rajzhoz hasonló és
„BRAUNSTEIN FRÈRES” czéget vieli.
Hogy az osztrák-magyarországi vevőit e gyár pontosan kiszolgálhassa:
„Braunstein Frères” keresked. törvényszékiileg bejegyzett czég alatt
Bécsben, (II., Negerlegasse 8. sz. a.) gyári raktárt nyitott.

A LEGJOBB ALKALCM!
Női- és férfi-, leány- és gyermek-czipő-árúk
legolcsóbbani beszerezhetésére.

Köztudomásra hozom, hogy helyben, főpiacz, a BIEDERMANN-PALOTÁBAN
május óta fennállott czipő-üzlettel felhagytam és az abban levő egész czipő-
árú-raktárt fő üzletembe,
piacz-utca, a városház épületébe
helyeztem át.

Ez által azon helyzetbe jutottam, hogy az előre haladt
idény daczára is **raktáramat csökkenthesem**, áruimat
oly **olcsó áron** bocsátom a vevő közönség rendelkezé-
sére, aminőket még **Debreczenben nem ösmertek**.

A n. é. közönség további szives pártfogását kéri
kiváló tisztelettel

FALK OTTÓ,
főpiacz, a városháza épületében

Megrendelések mérték után, ugyszinte javítások
gyorsan és pontosan elkészíttetnek.



Az arany csizmához.

Tüdőbetegek gyógyítása,
Gümőtörések, aszkorások, sorvadásban szenvedők, fuladások, nehezen lélegzők, hosszasan tartó tüdőhurutosok stb. sürített lég

belégzése által
(Rectal-Injection.)

Ezen gyógymód csudalatra méltó eredményeket mutat fel az orvosi tudományban Gyors és biztos eredmények után minden orvos és tanár szaklapjokban a legmelegebben ajánlja ezen eljárást a világ minden részeiben

Igen gyakran már három napi belégzés használata után gümőkörök, aszkorások, sorvadókul kohogásban, hideglelésben is. Hetenkint a test 1 1/2 k^o-val gyarapszik, ugy annyira, hogy ezen ünlök képesek ismét a leguhezzebb foglalkozásokhoz visszatérni.

Nehezen lélegzőknél 1 1/2 órai belégzés után könnyű lélegzés áll be; állandó használatnál ezen baj egészen elmúlik, sőt a gümőköröknek is lassacskan eloszlatja e bajt a javulás áll be. Harmincz ily betegnél, kik már az utolsón voltak, belégzés által teljesen kigyógyultak.

A világ minden nagyobb kórházaiban, ép ugy Bécsben, a cs. kir. általános betegek házában ezen sürített lég

belégzés készülék

évek óta sikeresen használtatik.

Eze-ről bizonyítványok vannak. A cs. kir. **belégzés készülék** (Rectal-Injection) hozzá tartozó teljes felszereléssel, sürített lég készítésére hozzá való utasítással, orvosok, vagy betegeknek saját használatra, megrendelhető:

Dr. ALTMANN KÁROLY-tól
BÉCSBEN,
VII. Mariahilfer-Strasse 80. szám.

Ára 8 forint és 30 kr., pakolással együtt.
Az összeg előleges beküldése mellett vagy utánvéttel.

Ezen gyógymód sem nem terhes, sem nem háborító.

Kereskedelmi akademia
Debreczenben.

Államsegélyvel áll fenn. — 3 év folyamból. — Végzett hallgatók az egy-
évi önkéntes katonai szolgálat kedvez-
ményében részesülnek s azonnal alkal-
mazást nyernek bel- és kültöldi nagy-
házaknál, pénzbiztosító intézeteknél, gyá-
rakban stb.

Az 1887/8-ik évi tanfolyam szept.
1-én nyílik meg. Értesítőkkkel ingyen
szolgál.

az igazgatóság.

ELADÓ

250 darab 4 éves jó karban
levő örü, 100 darab 3 és 4
éves tinó.

Értekezhetni Szabó
Lajos fia czégnél Deb-
reczenben.

Uradalom-vétel.

Egy nemesi birtok méltányos áron
megvételre kerestetik.

E birtoknak jól berendezve és jó
állapotban tartottnak kell lennie. Aján-
latokat egyenesen a tulajdonostól Bécsbe
kérek intézteni a következő cím alatt:
Elisabeth-strasse, 2. Thausing E. Eduard,
meghatalmazott jószágigazgató.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE
KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA
Debreczenben, Főpiacz Sz. Nagy Károly ház.
Ajánlja magát mindentéle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK
gyors és pontos elkészítésére;

elvállal; tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven,
ét- bor- és árlapokat; díszműveket
arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkívántató

* ROVATOZOTT IVEKET; *

díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hibanélkül, a legjutá-
nyosabb árban eszközöltetnek.

A papír gyári árban számíttatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN” cz. hirlapban legolcsóbban számítva közzéteszek.

KUTASI IMRE könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KÁROLY ház.

KITÜNTETÉS SZEGED érdem éremmel 1876.

KITÜNTETÉS SZÉKES-FEHÉRVÁR ezüstérem 1879.

KITÜNTETÉS LONDON.

Díszoklevél 1871-ben.